

Interjú Ambrus Gábor kerületvezető erdősszel

Ismét Dél-Dunántúl egyik nevezetes vidékét jelölte meg a sorsoló program számkódja. Az Ormánság kellős közepén, a Vajszlói Erdészethél várja a telefonhívást beszélgető partnerem: Ambrus Gábor fafeldolgozási- és erdőssztechnikus, a Borostyáni Kerület vezetője.

– Jó reggelt kívánok! – Úgy értesültem, hogy nagyjából azonos korúak vagyunk, közvetlenebb módon beszélgethetünk.

– Persze, nyugodtan tegeződhetünk, így ötven táján. Szevasz!

– A legutóbbi Erdészeti Lapokban olvasható interjúk kérdései-válaszai rajzolatnak gyors képet egy-egy kollégáról. – Szoktad olvasni?

– Igen, láttam már belőle.

– Először légy szíves elmondani, hogy merre is vagyunk, hol helyezkedik el a kerület?

– A népnyelv az Ormánság „fővárosaként” beszél Vajszlóról, tehát egy Dráva-közei földrajzi, történelmi, néprajzi táj belsejében élünk. (Vajszló nevezetessége is jóval több tehát, mint egy tájékoztatóban olvasott „néhány érdekes építésű parasztház”. – A szerző.) A kerületem mintegy 630 hektár erdőt tesz ki, Vajszló, Páprád és Besence községek határaitban. A kerülethez tartozik továbbá egy csemetekert, amelynek az egyik részén most karácsonyfát nevelünk, a másik része pedig az általános iskolások használatában van mint „gyakorló” kert.

– A tanulók ismeretszerzésében biztossan hatékony a „kerti” munka. A karácsonyfa milyen képet mutat?

– A két és fél hektáron zömmel lucfenyőt nevelünk, kevés ezüstfenyőnk van még. Főleg a belső igényeknek megfelelően ültetünk és termelünk ki.

– Visszatérve a Borostyáni Kerület nagyobbik hányadához, a fekvéséről, erdejéről mondj néhány mondatot!

– Néhány kisebb patak, mint a Gyöngyös és az Almás, utóbbi a csemetekert öntözésének bázisa, valamint a kerületem déli szegélyén a Fekete-víz a legfontosabb földrajzi érték. A természetes erdőalkotó fafajok között a szlavón kocsányos tölgy, a magas kőrös, a gyertyán, a mezei juhar említhetők. Másrészt különféle kultúrerdők is megtalálhatók, amelyek volt uradalmi földek erdőssítése révén keletkeztek. A háború után a gyengébb homokta-

lajokon (dohányföldek, rozsosok) akácot telepítettek, az 50-es, 60-as években a mélyebb fekvésekben nemes nyárasokat. Utóbbiakat a mostani időszakban mintegy 26 hektáron mézgás égerrel váltjuk fel. Az akácok felújításában az első sargasztás általában eredményes gyakorlat. Átalakítás esetén tölgy–egyéb keménylomb erdőssítéssel dolgozunk.

– Apropó, erdőssítés! – Hogy zárult a műszaki átvétel?

– Sajnos, az elsőéves erdőssítések legnagyobb hányada elpusztult, de a többévesekben is észrevehető a károsodás. Ami megdöbbentő még, hogy idős fákon is tapasztalható lombvesztés, csak nem tudni, hogy milyen jövő vár rájuk.

– És a természetes, vagy a természet-szerű erdőssítés mennyiben alkalmazható?

– Mind a magról természetes módon való, mind a mesterséges alávetéses felújítást gyakoroljuk. Persze, mindjárt adódik a kérdés, ami a növényevők ebbéli „szerepét” veszi sorra. Védekeznünk kell a felújításokban a vaddisznó és a szarvas kártétele ellen, különben jelentős kár keletkezhet. A kerítés is rendszeres védekezési mód, és nyilván a kirekesztés, kilövés is.

– A vadgazdálkodási, vadásztatási feladatokat is végzed a kerületben?

– A vadkárellhárításban dolgozom inkább, a vadásztatásban a kerületvezető vadászok szerepe a meghatározó.

– A mostani szezonban volt emlékeztetés kilövés szarvasból?

– A kerületem kellős közepén, egy széles nyiladékon 13,10 kg trófeasúlyú, 255 nemzetközi pontértékű bikát ejtett el egy német vendég-vadász, amely minden idők legmagasabb pontszámú baranyai bikája lett.

– Gratulálok hozzá és remélem, mihamarabb láthatjuk. – Az erdő és a mezők más vadfajai?

– Az őz él még kiterjedt területen, a mezeinyúl-állomány az utóbbi években látható gyarapodásnak indult. A fácán – köszönhetően a mesterséges kiengedések is – szintén gyakori látvány.

– Most pedig rólad szeretnék kérdezni. – Honnan indultál a pályán, és honnan indulsz nap, nap után?

– Édesapám, Ambrus Dezső szintén erdőss volt a Gilvánfa, Alsóerdő kerületben, bár előtte munkaüggyel is foglalkozott, édesanyám pedig az erdőgazdaság könyvelője volt. Én Sellyén szerzett gimnáziumi érettségivel fűrészüzemi gyakornok lettem, ottani indítással Szegeden fafeldolgozási technikus képzést értem el. Az előző erdőss vezető, Turós László inspirált az erdőgazdálkodási szak elvégzésére is, így lettem kerületvezető erdőss. 1980-ig a Borostyáni Kerület szolgálati lakásában laktam, kint az erdőn, akkor még vilány nélküli erdőssházban. Most Vajszlón, a nagyszülői, szülői házban lakom, édesanyámmal.

– Házasság?

– Nem, nőlen vagyok.

– Említetted, hogy sajátos „szokás” azon a vidéken az egy család, egy gyermek. – Csak szólok, hogy el vagy maradva! – Akkor hát ad-e feladatot a „szabad” időre mondjuk magámerdő?

– A közvetlen környéken nem sok magán erdő van. Néhány hektáron magam is érdekelt vagyok, részben önálló, részben társult, erdőbirtokossági formában, erdősszeti dolgozók társaságában is. A szakmailag megalapozott erdősskezelés tehát biztosított!

– Végül a kerületben található valamilyen érdekességről kérdezlek, van-e említésre érdemes?

– Egy száz éve épült véd-kunyhó felújítása lehet érdekes, a kerület „mélyén”, gyertyános-tölgyesben. Az egyszobás, tornácos épület leromlott állapotban az 1980-as évek végére elbontásra került, a felújított, eredetihez hasonló gerendaberekű, állatmotívum-faragásos kunyhó felirata „Rezső-kunyhó – Építette Tiebertz főerdőss – 1902.”

– Köszönöm a bemutatkozást, további sikereket kívánok a borostyáni tájon!

Apatóczy István